

פרק ג משנה ב (יחידה 27)

נזק בשטח ציבורי מחפץ שהונח שם ברשות

מדריך למורה

משנה זו עוסקת ביצירת נזק במרחב הציבורי. ברישא של המשנה אנו נתקלים באדם שיצר נזק מתפשט בתוך רה"ר ואילו בסיפא מדובר בנזק שהתפשט מרשות היחיד לרשות הרבים.

זמן הוראה מומלץ: שיעור אחד.

מטרות

1. **הישג מבנה:** התלמיד יארגן את המשנה לפי רכיבי הכאמד"ט.
2. **הישג פרשנות:** התלמיד יבין את המקרים השונים המוזכרים במשנה.
3. **הישג ערכים:** התלמיד יבין שחובת הזהירות וחובת התשלום במקרה של נזק קיימות גם כאשר אדם פועל בשטח שלו וגם כאשר רכוש שלו הגיע באופן לא מכוון לרשות הרבים.

פתיחה

כדאי לפתוח בסיפור של יוחאי המופיע בראשית היחידה, ולדון בו עם התלמידים.

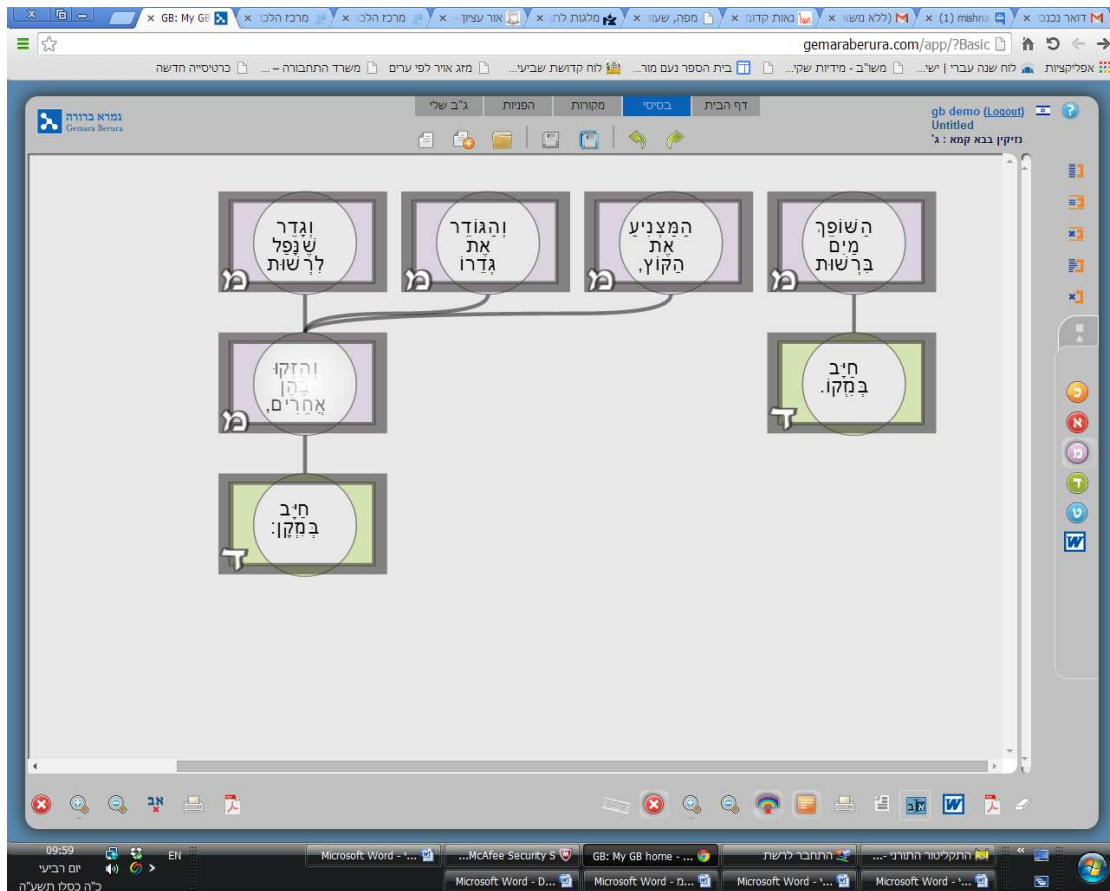
גוף השיעור

א. מבנה

חלוקת המשנה לרכיבי הכאמד"ט פשוטה. על התלמידים לשים לב שמילות הדין בסוף המשנה 'חייב בנזק' הן הדין לכל שלושת המקרים המופיעים לפניהם.

טעם	דין	מקרה	אומר	כותרת
	חייב בנזקו	השופך מים ברשות הרבים והזק בהן אחר	ת"ק	
	חייב בנזקו	המצניע את הקוץ ואת הזכוכית		
	חייב בנזקו	והגודר את גדרו בקוצים		
	חייב בנזקו	גדר שנפלה		

ניתן (ומומלץ) במקום למלא את הטבלה לבנות תרשים עם המדבקות, כך התלמידים מבינים את הקישור בין המשפטים במשנה. התרשים יראה כך:

ב. לשון חכמים

משימה 2 עוסקת בהבנת המילה מצניע. כיוון שזו מילה שמשתמשים בה הרבה, חשוב שהתלמידים יבינו היטב את משמעותה. מצניע זה מכסה, מסתיר.

ג. הבנה ופרשנות

משימה 3, תשובה: חייבים לשלם על נזקי התקלה, אפילו אם יש רשות. מדובר ברשות הרבים, ואדם צריך לקחת אחריות על הדברים שהוא מניח שם. יוחאי צריך לשלם, משום שהטענה כי האדם היה מחליק כתוצאה מן השלוליות לא פוטרת אותו.

משימה 4

- א. ברישא של המשנה האדם גרם ברשות הרבים.
 - ב. בסיפא האדם יצר את הנזק ברשותו אלא שהנזק התפשט לרשות הרבים.
- משימה זו היא למעשה נתינת כותרת לחלקיה השונים של המשנה, ניתן לתת לתלמידים משימה להשלים את הדברים בטבלה.

ב. בכדי להפוך את הלימוד לתורת חיים הלכה למעשה לסביבה הבית ספרית, ניתן להציע לתלמידים לרשום את התקלות שהם מזהים במרחב הבית הספרי, להציגם לאחראי ולדון עמו כיצד ניתן למנעם.